

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Locatie: Pascalkwartier fase 2
Pascalweg/Maeterlinckweg/Kooiwalweg te
Rotterdam

Opdrachtgever: AM BV regio Zuidwest
Ptolemaeuslaan 80
3528 BP UTRECHT

Contactpersoon: De heer M. van Nuland

Telefoonnummer: +31 (0) 30 6097222

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: +31 (0) 348 47 80 50

Projectnummer: 150697

Opgesteld door: De heer Arjan Oosterom MSc.

Datum: 13 november 2015

Versie: Definitief

Vrijgave: De heer drs. M.J. Perk

Paraaf:

Bijlage: 1. Overzichtstekening

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

Op 13 oktober 2015 is het locatiebezoek uitgevoerd voor de ecologische quickscan van het plangebied Pascalkwartier fase 2 aan de Pascalweg, Maeterlinckweg en Kooiwalweg te Rotterdam.

Het plangebied bestaat uit braakliggend terrein in afwachting van nieuwbouw. Het wordt gekenmerkt door een primaire vegetatie van voornamelijk grassen en verstoringsbegroeiing. De geplande werkzaamheden betreffen het aanleggen van een nieuwe woonwijk, aansluitend op het eerder aangelegde Pascalkwartier fase 1.

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat. De conclusies zijn gezien de tijd van het jaar voornamelijk gebaseerd op biotoopkenmerken van het plangebied en het vooronderzoek.

Samenvatting resultaten en conclusies

Soortgroep	Beschermde soorten vermoed?	Regime Flora- en faunawet	Ontheffingsplichtig?	Nader onderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vleermuizen	Nee			Nee
Broedvogels	Ja	Niet-jaarrond beschermd	Niet mogelijk*	Nee
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Tabel-1*	Nee*	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welke regime van de Flora- en faunawet de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Aanwezigheid van broedende vogels of vestiging van zwaar-beschermde amfibieënsoorten in de periode half maart tot begin augustus kan worden uitgesloten door het treffen van mitigerende maatregelen. Hierbij valt te denken aan een intensief maaieregime beginnend voor en gedurende de genoemde periode en preventieve maatregelen om ervoor te zorgen dat er geen plassen ontstaan. Ook het beschikbaar stellen van het gebied als tijdelijk hondenuitlaatgebied voorafgaand aan de start van de werkzaamheden kan ervoor zorgen dat vogels het gebied zullen mijden als broedgebied.

Bij werkzaamheden onder de noemer 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling' vallen, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd voor tabel-1-soorten.

INHOUDSOPGAVE

FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
	1.1 Aanleiding.....	1
	1.2 Doelstelling	1
2	PLANGEBIED.....	2
	2.1 Beschrijving plangebied.....	2
	2.2 Voorgenomen werkzaamheden.....	2
	2.3 Ligging plangebied	2
3	WETGEVING.....	3
4	VOORONDERZOEK	4
	4.1 Opzet onderzoek	4
	4.2 Vooronderzoek	4
5	VELDONDERZOEK.....	8
6	RESULTATEN	10
	6.1 Gebiedsbescherming	10
	6.2 Soortbescherming	10
7	CONCLUSIES.....	14
	7.1 Conclusie gebiedsbescherming	14
	7.2 Conclusie soortbescherming	14
8	AANBEVELINGEN	15
	8.1 Rugstreepad.....	15
	8.2 Broedvogels.....	15
	8.3 Overige mitigatie en zorgplicht	15
9	VERANTWOORDING	17

BIJLAGE

1. Overzichtstekening

1 INLEIDING

In opdracht van AM BV regio Zuidwest is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een ecologische quickscan uitgevoerd ter plaatse van het plangebied in de driehoek Pascalweg/Maeterlinckweg/Kooiwalweg te Rotterdam.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van de uitgevoerde ecologische quickscan wordt gevormd door de voorgenomen ontwikkeling van een woonwijk in het plangebied. De planvorming rond het terrein zit in de voorbereidingsfase. Ten behoeve van de nieuwbouw is het terrein geherstructureerd, waarbij ruimte voor water is gecreëerd en de globale structuur van de wijk vorm is gegeven.

1.2 Doelstelling

Doelstelling van de ecologische quickscan is om de ecologische aspecten van de voorgenomen werkzaamheden te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Met behulp van een ecologische quickscan wordt een uitspraak gedaan over de aanwezige en te verwachten natuurwaarden in het plangebied en de te verwachten effecten op deze natuurwaarden door middel van een beperkte onderzoeksinspanning. Indien de natuurwaarden en/of de effecten niet goed kunnen worden ingeschat met de quickscan, kan het noodzakelijk zijn een (uitgebreid) ecologisch onderzoek uit te (laten) voeren.

2 PLANGEBIED

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied Pascalkwartier fase 2 (zie bijlage 1) betreft een driehoekvormig gebied ten noorden van de rijksweg A15 nabij knooppunt Vaanplein en wordt globaal omsloten door het fietspad aan het J.P. de Waardpad/Jean-Paul Sartrestraat aan de oostzijde, de Kooiwalweg aan de zuidzijde en het Havenspoorpad aan de noordwestzijde. Het totale plangebied is circa 1,5 hectare groot.

2.2 Voorgenomen werkzaamheden

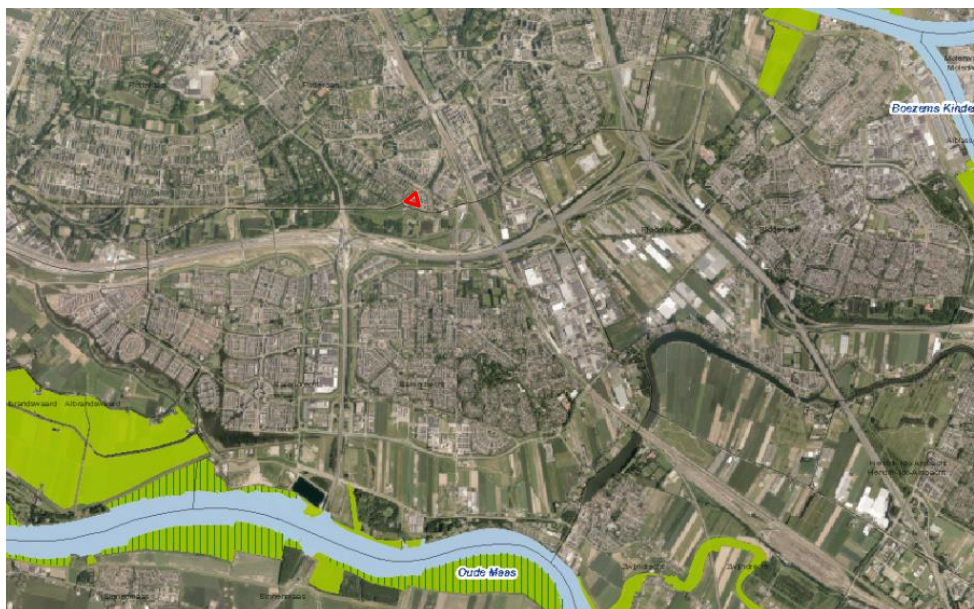
Met de herontwikkeling zal het plangebied worden heringericht en geherstructureerd, waarbij nieuwbouw van de woonwijk wordt gepleegd, hierbij zullen ook wegen worden aangebracht. De watergangen in en in de omgeving van het gebied blijven intact.

2.3 Ligging plangebied

Op de website¹ van de Provincie Zuid-Holland is een kaart beschikbaar van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland genoemd).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 3,5 kilometer van het plangebied, dit gebied is tevens aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. Tussen het plangebied en dit Natura 2000-gebied liggen een spoorlijn, de snelweg A15 en de bebouwde kom van Barendrecht.

Het plangebied en de natuurgebieden in de omgeving zijn weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 – kaart met daarop het plangebied (rode lijn) en de beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied (groen: EHS, donkergroen gestreept: Natura 2000).

(bron: <http://staatvan.zuid-holland.nl/Paginas/Cijfers%20en%20kaarten/Kaarten/EHS.aspx>)

¹ <http://staatvan.zuid-holland.nl/Paginas/Cijfers%20en%20kaarten/Kaarten/EHS.aspx>

3 WETGEVING

Indien de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde plant- en diersoorten in het plangebied, dient hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij de (vermoedelijke) aanwezigheid van zogenaamde tabel-1-soorten in het plangebied geldt een algehele vrijstelling voor het aanvragen van een ontheffing wanneer de werkzaamheden vallen onder 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling'. Indien zwaarder beschermde soorten (de zogenaamde tabel-2- en tabel-3-soorten) binnen het projectgebied aanwezig zijn, is voor het uitvoeren van een ingreep een ontheffing noodzakelijk.

Alle inheemse vogelsoorten zijn daarnaast extra beschermd: voor (mogelijke) verstoring of schade toegebracht aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is de nestlocatie jaarrond beschermd. Het verstoren of vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is verboden conform de Flora- en faunawet. Na een specifiek onderzoek kan een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestlocatie worden aangevraagd.

4 VOORONDERZOEK

4.1 Opzet onderzoek

Een ecologische quickscan is een eenmalige scan van het plangebied, waarin vooral globaal wordt gekeken naar de te verwachten en de aanwezige (beschermd) soorten. Hiertoe worden een bronnenonderzoek en een locatiebezoek uitgevoerd. Een ecologische quickscan wordt kort en bondig gerapporteerd. Er wordt geen volledig ecologisch onderzoek uitgevoerd, maar een globaal beeld geschetst van de aanwezige en te verwachten natuurwaarden. Hierdoor is een ecologische quickscan niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Flora- en faunawet. Indien uit een ecologische quickscan echter blijkt dat geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing op de Flora- en faunawet, wordt een ecologische quickscan wel geaccepteerd als een voldoende dragend onderdeel van een goede ruimtelijke onderbouwing.

4.2 Vooronderzoek

- Aan de hand van een literatuuronderzoek (deskresearch) wordt inzichtelijk gemaakt welke (beschermd) soorten binnen het plangebied (kunnen) voorkomen en welke gebieden binnen het plangebied potentieel een hoge natuurwaarde hebben. Dit bronnenonderzoek omvat door de opdrachtgever verstrekte informatie en bronnen op internet.
-
- Bij het eventueel ontbreken van waarnemingen van een soort in het bronnenonderzoek geldt het volgende: dit kan betekenen dat de soort niet aanwezig is, maar ook dat nog geen onderzoek is gedaan. Tevens kunnen gegevens in het bronnenonderzoek verouderd zijn.
- Het bronnenonderzoek kan derhalve enkel worden gebruikt om een indruk van het plangebied en de omgeving te verkrijgen voorafgaand aan het veldbezoek.

Gisweb Rotterdam

De gemeente Rotterdam stelt via Gisweb 2.1 gegevens beschikbaar op internet², waaronder de categorie 'Waarnemingen flora en fauna' met beschermde soorten en aandachtsoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van de volgende twee beschermde soorten bekend: huismus (jaarrond beschermd, waargenomen in 2009 bij de woningen ten oosten en zuiden van het plangebied) en wilde marjolein (tabel-2, waargenomen in 2012 en 2013 ten noorden van het plangebied langs het Havenspoorpad).

Waarneming.nl

Op de site www.waarneming.nl worden waarnemingen van natuurliefhebbers van Nederlandse flora en fauna verzameld. Voor de wijk Rotterdam - Lombardijen³ worden regelmatig waarnemingen doorgegeven. Het plangebied ligt in het zuiden van dit gebied.

De waarnemingen betreffen een vrij breed scala aan soort(groep)en, waarbij voornamelijk vogels, planten en insecten zijn doorgegeven. Er is geen sprake van een zeer actieve groep mensen die waarnemingen doorgeven, gezien het feit dat gemiddeld genomen voor gebieden circa 500 soorten ingevoerd zijn op [Waarneming.nl](http://www.waarneming.nl), in Rotterdam - Lombardijen zijn dit circa 350 soorten.

² <http://www.gis.rotterdam.nl/gisweb2/default.aspx>

³ <http://waarneming.nl/gebied/info/5338>

Voor Rotterdam - Lombardijen zijn een redelijk aantal beschermde soorten doorgegeven, in totaal 45 soorten: vaatplanten, zoogdieren (waaronder landzoogdieren en vleermuizen), jaarrond beschermde vogels en amfibieën.

De waargenomen beschermde soorten staan in onderstaand overzicht per soortgroep vermeld.

Flora	
tabel-1	-
tabel-2	daslook, schubvaren, tongvaren, steenbreekvaren, weideklokje, brede orchis en gele helmbloem
tabel-3	-
Zoogdieren	
tabel-1	egel, bunzing, ree, konijn, bosmuis en mol
tabel-2	-
tabel-3	-
Vleermuizen	
tabel-1	n.v.t.
tabel-2	n.v.t.
tabel-3	laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis
Vogels*	
categorie 1	-
categorie 2	gierzwaluw, roek en huismus
categorie 3	ooievaar, slechtvalk, kerkuil en grote gele kwikstaart
categorie 4	sperwer, havik, buizerd en boomvalk
categorie 5	blauwe reiger, torenvalk, bosuil, ijsvogel, kleine bonte specht, grote bonte specht, groene specht, ekster, zwarte kraai, zwarte mees, koolmees, pimpelmees, oeverzwaluw, boerenzwaluw, boomkruiper en spreeuw
Amfibieën	
tabel-1	gewone pad en kleine watersalamander.
tabel-2	-
tabel-3	-
Vissen	
tabel-1	-
tabel-2	-
tabel-3	-
Overige fauna	
tabel-1	-
tabel-2	-
tabel-3	-

* Voor vogels zijn de jaarrond beschermde soorten in vijf verschillende categorieën ingedeeld: buiten het broedseizoen in gebruik (categorie 1), koloniebroeders (categorie 2), honkvast (categorie 3), jaarlijks hetzelfde nest (categorie 4) en indien ecologisch gezien noodzakelijk (categorie 5).

RAVON

RAVON is de onderzoeks- en beschermingsorganisatie in Nederland op het gebied van reptielen, amfibieën en vissen. Voor alle in Nederland voorkomende amfibieën en reptielen stelt RAVON verspreidingsgegevens beschikbaar op haar website⁴. RAVON stelt verder dat de rugstreeppad (tabel-3) in alle Nederlandse provincies, behalve in Groningen, voorkomt.

⁴ <http://www.ravon.nl/Soorten/Levendeatlas/tabid/325/Default.aspx>

Het zwaartepunt van zijn verspreiding ligt in West- en Midden-Nederland, langs de grote rivieren en op de hogere zandgronden. Hij is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Een kaart met waarnemingen vanaf 2002 tot heden laat zien dat de rugstreppad in het gehele klei- en veengebied in Noord- en Zuid-Holland, en met name ook in het Groene Hart, voorkomt.

Op de verspreidingskaarten is weergegeven dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten aanwezig zijn:
Amfibieën: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en groene kikker (allen tabel-1).

Literatuur

Quickscan Bureau Waardenburg, 2005

Bureau Waardenburg heeft in 2005 in een notitie⁵ rapport uitgebracht van een uitgevoerd veldbezoek aan het plangebied voor beide fases van het Pascalkwartier. Tijdens het veldbezoek is de brede wespenorchis (tabel-1) aangetroffen. Daarnaast wordt de verwachting uitgesproken dat verschillende tabel-1-soorten (kleine zoogdieren en amfibieën) het plangebied kunnen gebruiken. Er wordt geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de plant en de diersoorten verwacht.

In de notitie wordt aangegeven dat de op dat moment aanwezige bebouwing in het gebied van fase 2 mogelijk geschikt was voor vleermuizen. Als gevolg daarvan is een nader onderzoek uitgevoerd, dat hieronder wordt beschreven. Met betrekking tot de mogelijke afname van habitat wordt de conclusie getrokken dat dit geen effect zal hebben op de gunstige staat van instandhouding van vleermuissoorten.

Vleermuizenonderzoek Bureau Waardenburg, 2007

In 2007 heeft Bureau Waardenburg in een notitie⁶ de bevindingen van een veldonderzoek gericht op vleermuizen gerapporteerd. De conclusie luidt dat er geen enkele aanwijzing is voor een verblijfplaats in of in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. De toenmalige bebouwing is inmiddels gesloopt. Samengevat volgt uit de hiervoor beschreven onderzoeken van Bureau Waardenburg dat verwacht wordt dat alleen niet-beschermde soorten en tabel-1-soorten worden verwacht.

Eco-effectscan Aqua-Terra Nova, 2009

In 2009 is door Aqua-Terra Nova een ecologisch rapport⁷ geschreven ten behoeve van het bestemmingsplan voor een perceel aan de Kooiwalweg dat grenst aan het plangebied.

Samengevat laat het onderzoek, dat zowel uit literatuur- als uit veldonderzoek bestaat, zien dat in de buurt van het plangebied de volgende beschermde soorten te verwachten zijn:

Flora	
tabel-1	-
tabel-2	-
tabel-3	-

⁵ Bureau Waardenburg, Notitie bevindingen veldbezoek QS Campoworld-Pascalweg, Rotterdam (rapport 05-533/05.02550/FlEV1), 16 december 2005

⁶ Bureau Waardenburg, Notitie bevindingen veldonderzoek (rapport 07-393/07.02723/AnnKo), 26 september 2007

⁷ Aqua-Terra Nova, Eco-effectscan Nieuwbouw woning Kooiwalweg te Barendrecht (rapport AV.0589), 13 juli 2009

Zoogdieren	
tabel-1	egel, vos*, hermelijn, wezel*, konijn, haas, veldmuis*, bosmuis, gewone bosspitsmuis en mol
tabel-2	-
tabel-3	bever
Vleermuizen	
tabel-1	n.v.t.
tabel-2	n.v.t.
tabel-3	laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis
Vogels	
categorie 1	-
categorie 2	gierzwaluw, roek en huismus
categorie 3	ooievaar, slechtvalk
categorie 4	sperwer, havik, buizerd, wespendif, zwarte wouw, boomvalk en ransuil
categorie 5	blauwe reiger, torenvalk, bosuil, ijsvogel, grote bonte specht, groene specht, ekster, zwarte kraai, oeverzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw
Amfibieën	
tabel-1	gewone pad, bruine kikker, meerkikker*, bastaardkikker* en kleine watersalamander.
tabel-2	-
tabel-3	rugstreeppad*
Vissen	
tabel-1	-
tabel-2	kleine modderkruiper*
tabel-3	-
Overige fauna	
tabel-1	-
tabel-2	-
tabel-3	-

* In de inventarisatielijst aangegeven als potentieel ("wanneer het biotoop geschikt wordt geacht en de soort mogelijk hiervan gebruik maakt")

5 VELDONDERZOEK

Op 13 oktober 2015 is een veldinventarisatie uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie is het plangebied geobserveerd en doorkruist om een goed beeld te kunnen vormen van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna. De veldinventarisatie is uitgevoerd door een deskundige⁸ van Koenders & Partners. In onderstaand overzicht zijn de datum en omstandigheden tijdens het locatiebezoek weergegeven.

Overzicht 1: uitgevoerd veldbezoek

Datum	Activiteit(en)	Weersomstandigheden	Aanvang bezoek	Uitvoerende(n)
13 oktober 2015	ecologische quickscan	min. temp 2 °C max. temp 8 °C NO 3 vrijwel geheel bewolkt 0,0 mm neerslag	7.35 uur	J.A.A. Oosterom MSc.

Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Rotterdam (bron: www.knmi.nl)

Het plangebied betreft het herontwikkelingsgebied Pascalkwartier fase 2 en wordt globaal begrensd door het fietspad aan het J.P. de Waardpad/Jean-Paul Sartrestraat aan de oostzijde, de Kooiwalweg aan de zuidzijde en het Havenspoorpad aan de noord-westzijde. Het betreft een bouwrijp gemaakt terrein met enkele watergangen. De watergangen zijn tijdens de inventarisatie niet bemonsterd, maar op basis van habitatkenmerken beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten.

In bijlage 1 is een overzichtstekening van het plangebied weergegeven. Onderstaand zijn ter indicatie enkele overzichtsfoto's van het onderzochte gebied weergegeven.

Foto 1: Het plangebied gezien vanuit het westen (vanaf Havenspoorpad)

Foto 2: Het plangebied gezien vanuit het noordoosten (vanaf kruising Jean-Paul Sartrestraat en Havenspoorpad)

⁸ Door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv wordt de volgende definitie gehanteerd. Onder 'deskundige' wordt door het Ministerie van EZ het volgende verstaan: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en SBNL); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

	
<p>Foto 3: Het plangebied gezien vanuit het zuidoosten (langs fietspad J.P. de Waardpad)</p>	<p>Foto 4: Overzichtsfoto vanaf tijdelijke verharding (richting oosten)</p>
	
<p>Foto 5: Overzichtsfoto vanaf tijdelijke verharding (richting westen)</p>	<p>Foto 6: "Centraal waterhart"</p>

6 RESULTATEN

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, EHS of (gemeentelijke) verbindingzone. De werkzaamheden in het plangebied betreffen nieuwbouw van een woonwijk met bijbehorende infrastructuur. De watergangen in en in de omgeving van het plangebied, die dieren kunnen gebruiken als verblijfs- of foerageerhabitat, blijven echter intact. Ook is het plangebied van het dichtstbijzijnde beschermde gebied (de EHS bij de Oude Maas) afgeschermd door een spoorlijn, de snelweg A15 en de bebouwde kom van Barendrecht. Effecten van de nieuwbouw in het plangebied op de beschermde gebieden zijn derhalve niet te verwachten.

6.2 Soortbescherming

Tijdens het locatiebezoek zijn de aanwezige soorten geïnventariseerd. Hiervoor is een rondgang om het plangebied heen gemaakt en is het plangebied zelf meerdere malen doorkruist. Gedurende de inventarisatie zijn geen beschermde soorten (tabel-1, -2 of -3) aangetroffen. Wel zijn potentiële broedvogels en mogelijk voorplantingshabitat voor amfibieën aangetroffen. Tijdens de inventarisatie zijn niet veel soorten waargenomen, wat verklaard kan worden door de eenvoudige structuur van het plangebied (voornamelijk grassen en verstoringsbegroeiing) en tijd van het jaar.

Per soortgroep staan hieronder de waarnemingen en verwachtingen op basis van habitatkenmerken en het bronnenonderzoek weergegeven.

Flora	
Algemeen	<p>In het plangebied zijn voornamelijk pionierssoorten van bouwrijpe terreinen met opgebracht zand aangetroffen (o.a. brandnetel, klapproos, scherpe boterbloem en rode klaver en langs de waterkant voornamelijk riet en braam). Aan de bedekkingsgraad is te zien dat het terrein enkele jaren braak ligt en dat de grond met name in de oeverzones voedselrijk is.</p> <p>Op het terrein zijn geen beschermde planten aangetroffen. Vanwege de dichte bedekking en de voedselrijke grond worden de beschermde soorten, zoals de soorten die verwacht kunnen worden op basis van het bronnenonderzoek, niet verwacht.</p>
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Grassen, riet en verstoringsbegroeiing
Nader onderzoek?	Nee
	
Foto 7: Rode klaver	Foto 8: Klapproos

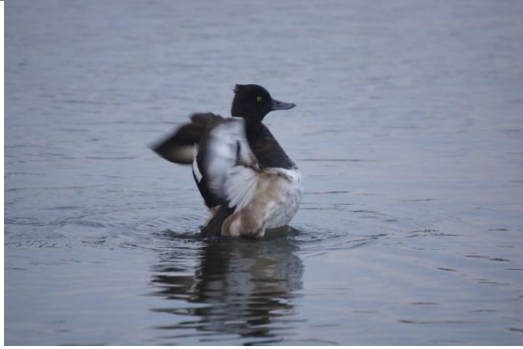

Zoogdieren	
Algemeen	Het plangebied is geschikt voor beschermde kleine zoogdieren, zoals verschillende muizensoorten en egel. Tijdens de inventarisatie zijn geen zoogdieren waargenomen.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Verwacht: egel en veldmuis
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Verwacht: bruine rat en huismuis
Nader onderzoek?	Nee

Vleermuizen	
Algemeen	Het plangebied is niet gecontroleerd op de aanwezigheid van vleermuissoorten, maar beoordeeld op basis van biotoopkenmerken en bronnenonderzoek. In het gebied is geen bebouwing en zijn geen bomen met holtes aanwezig. Hierdoor is er geen mogelijkheid dat binnen het plangebied vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. In het plangebied zijn geen bomen aangetroffen die een potentiële vliegroute vormen voor vleermuizen. Zowel het water als het overige bouwterrein vormen potentieel foerageergebied van vleermuizen, maar op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezigheid van groene en natte structuren in de omgeving is het zeer aannemelijk dat het plangebied geen essentieel foerageergebied vormt.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	N.v.t.
Beschermd, tabel-2	N.v.t.
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Incidenteel gebruik door bijvoorbeeld gewone dwergvleermuis (niet beschermd als zodanig).
Nader onderzoek?	Nee

(Broed)vogels	
Algemeen	<p>Tijdens de inventarisatie zijn in het plangebied vogels aangetroffen, die mogelijk ook in het plangebied broeden. Dit betreffen voornamelijk algemene vogelsoorten zoals wilde eend en meerkoet. Voor boombroedende vogels zijn nagenoeg geen geschikte bomen beschikbaar. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels. Hierbij zijn geen (restanten van) nesten aangetroffen. Wel moet rekening gehouden worden met de mogelijke vestiging van grondbroedende soorten.</p> <p>In de watergangen zijn enkele watervogels (zoals meerkoet, wilde eend en kuifeend) waargenomen. Het is waarschijnlijk dat de wilde eend en de meerkoet ook in het plangebied broeden.</p> <p>Het is niet aannemelijk dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels in het plangebied aanwezig zijn. Ook gebouwbewonende soorten als huismuis en gierzwaluw zijn uitgesloten door de afwezigheid van gebouwen.</p>
Waargenomen en verwachte soorten	
Jaarrond beschermd	Geen
Overige	Waargenomen: aalscholver, blauwe reiger*, diverse meeuwen, ekster*, halsbandparkiet, houtduif, kauw, koolmees*, kuifeend, meerkoet, merel,

	<p>pimpelmees*, wilde eend, gele kwikstaart en zwarte kraai*. * Deze soorten vallen onder categorie 5: jaarrond beschermd, indien ecologisch gezien noodzakelijk. Voor deze soorten is echter in de omgeving genoeg ruimte, dus zijn deze soorten ecologisch gezien niet jaarrond beschermd.</p>	
Nader onderzoek?	Nee	
		
	Foto 9: Wilde eend (v)	Foto 10: Wilde eend (m)
		
	Foto 11: Blauwe reiger	Foto 12: Kuifeend (v+m)
		
	Foto 13: Kuifeend (m)	Foto 14: Meerkoet

Reptielen	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen reptielen aangetroffen. In het plangebied zijn geen hoopjes bladeren of takken aangetroffen. Ook zijn geen andere geschikte schuilplaatsen aangetroffen voor reptielen. Door het ontbreken van schuilmogelijkheden en op basis van de verspreidingsgegevens van RAVON worden geen reptielen in het plangebied verwacht.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Amfibieën	
Algemeen	Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën aangetroffen. De watergang in het plangebied is echter geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor algemene amfibieënsoorten (tabel-1). Tevens zijn er geen aanwijzingen gevonden voor aanwezigheid van de rugstreeppad. Wel zijn enkele plekken aangetroffen waar ondiepe plassen kunnen ontstaan, voornamelijk rond de aangebrachte tijdelijke verharding. Ondiepe plassen kunnen geschikt voortplantingshabitat vormen voor de rugstreeppad ⁹ . Door het nemen van preventieve maatregelen is vestiging van deze soort tijdens werkzaamheden uit te sluiten (zie paragraaf 8.1).
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Verwacht: algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander.
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Verwacht: rugstreeppad; indien plasvorming tegengegaan wordt, is deze soort echter uit te sluiten.
Overige	Geen
Nader onderzoek?	Nee

Vissen	
Algemeen	Het plangebied is niet actief bemonsterd op aanwezige vissoorten. Enkele algemene vissoorten kunnen in de watergangen voorkomen. Op basis van bronnenonderzoek ¹⁰ worden geen beschermde soorten als bittervoorn en kleine modderkruiper verwacht. Tevens zijn de watergangen al dusdanig ingericht dat alleen werkzaamheden aan oeverbegroeiing zullen worden uitgevoerd.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Verwacht: algemene vissoorten als baars en stekelbaarsje kunnen in de watergang voorkomen.
Nader onderzoek?	Nee

Overige fauna	
Algemeen	Het is aannemelijk dat het plangebied en de watergangen matig geschikt habitat vormen voor respectievelijk algemene insecten- en vlindersoorten en algemene libellen- en waterinsectensoorten. (Zwaar-) beschermde of zeldzame soorten worden echter niet verwacht, gezien de relatief recente inrichting van het plangebied en het ontbreken van noemenswaardige hoeveelheden waardplanten.
Waargenomen en verwachte soorten	
Beschermd, tabel-1	Geen
Beschermd, tabel-2	Geen
Beschermd, tabel-3	Geen
Overige	Verwacht: algemene insectensoorten, zoals zweefvliegen, wespen, aardhommel en lantaarntje
Nader onderzoek?	Nee

⁹ <http://www.ravon.nl/Default.aspx?tabid=410>

¹⁰ Bureau Waardenburg, Notitie bevindingen veldbezoek QS Campoworld-Pascalweg, Rotterdam (rapport 05-533/05.02550/FleVI), 16 december 2005

7 CONCLUSIES

7.1 Conclusie gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Vogelrichtlijngebied (VR), Habitatrichtlijngebied (HR) (samen Natura 2000), Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of ecologische verbindingzone binnen de EHS. Gezien de afstand en het verschil in biotoop zijn effecten op de dichtstbijzijnde EHS niet aannemelijk. Het is dus niet nodig een procedure te starten in verband met de Natuurbeschermingswet respectievelijk provinciale regelingen voor de EHS.

7.2 Conclusie soortbescherming

In onderstaand overzicht staan de resultaten en conclusies van het onderzoek samengevat, vervolgstappen worden in het volgende hoofdstuk uitgelegd. De conclusies zijn gezien de tijd van het jaar voornamelijk gebaseerd op biotoopkenmerken van het plangebied en het vooronderzoek.

Samenvatting resultaten en conclusies

Soortgroep	Beschermde soorten vermoed?	Regime Flora- en faunawet	Ontheffingsplichtig?	Nader onderzoek?
Flora	Nee			Nee
Zoogdieren	Ja	Tabel-1	Nee	Nee
Vleermuizen	Nee			Nee
Broedvogels	Ja	Niet-jaarrond beschermd	Niet mogelijk*	Nee
Reptielen	Nee			Nee
Amfibieën	Ja	Tabel-1*	Nee*	Nee
Vissen	Nee			Nee
Overige fauna	Nee			Nee

In dit overzicht staan de soortgroepen waarvan vermoed wordt dat ze in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, onder welke regime van de Flora- en faunawet de (vermoede) soorten beschermd worden, of voor deze soorten een ontheffing op de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd als werkzaamheden uitgevoerd gaan worden en of nader onderzoek nodig is om een ontheffing te kunnen krijgen.

* Aanwezigheid van broedende vogels of vestiging van zwaar-beschermde amfibieënsoorten in de periode half maart tot begin augustus kan worden uitgesloten door het treffen van mitigerende maatregelen. Mogelijke maatregelen worden toegelicht in hoofdstuk 8 Aanbevelingen.

Op basis van onderhavige ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat, indien enkele mitigerende maatregelen worden genomen, enkel soorten uit tabel-1 worden verwacht. Aangezien de herontwikkeling van het plangebied onder ruimtelijke ontwikkeling valt, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd voor tabel-1-soorten.

In het volgende hoofdstuk wordt aangegeven hoe ervoor kan worden gezorgd dat rugstreeppadden het plangebied niet vanaf elders zullen koloniseren en broedvogels geen gebruik zullen gaan maken van het plangebied. Indien deze maatregelen worden gehanteerd en effectief blijken, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd.

8 AANBEVELINGEN

8.1 Rugstreepad

Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor aanwezigheid van de rugstreepad in het plangebied. Wel zijn enkele plekken aangetroffen waar ondiepe plassen kunnen ontstaan. Indien deze ondiepe plassen daadwerkelijk ontstaan, ontstaat tevens de mogelijkheid dat rugstreepadden het plangebied kunnen gebruiken als voortplantingsgebied.

De rugstreepad staat bekend om zijn kolonisatie van geschikte leefgebieden, waarbij afstanden tot wel 5 km overbrugd kunnen worden¹¹. Ondanks dat tijdens de quickscan geen aanwijzingen voor aanwezigheid zijn waargenomen, bestaat dus het risico van kolonisatie. Om dit risico uit te sluiten wordt geadviseerd om preventieve maatregelen getroffen te hebben voor half april en deze uit te blijven voeren tot en met september. Indien geen ondiepe plassen ontstaan, kan aanwezigheid van de rugstreepad ook tijdens de werkzaamheden worden uitgesloten.

8.2 Broedvogels

Het plangebied vormt een potentieel vestigingsgebied voor broedvogels. Werkzaamheden waarbij broedvogels (alle inheemse broedvogels, ook niet-jaarrond beschermde soorten) worden verstoord of aangetast, mogen niet worden uitgevoerd. Daarom zullen in een vroeg stadium preventieve maatregelen moeten worden genomen, zodat vogels niet gaan broeden in het plangebied. De volgende preventieve maatregelen worden aanbevolen:

- het werk aanvangen voor het broedseizoen;
- bomen, heggen en struiken voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het vogelbroedseizoen (indicatie: half maart tot half juli) te kappen / rooien;
 - anders voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving te controleren op broedende vogels;
- het hanteren van een intensief mairegime: beginnend voor en gedurende het gehele broedseizoen, zolang de werkzaamheden ten behoeve van de bouw nog niet gestart zijn;
- het beschikbaar stellen van het gebied als tijdelijk hondenuitlaat-gebied voorafgaand aan de start van de werkzaamheden en voordat het broedseizoen start.

8.3 Overige mitigatie en zorgplicht

Het uitgangspunt van mitigatie is het zo veel mogelijk vermijden en beperken van schade aan de te beschermen natuurwaarden, waardoor de noodzaak tot mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen zoveel mogelijk wordt verkleind.

Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de Flora- en faunawet ook een algehele zorgplicht opgenomen. De zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat 'iedereen, indien redelijkerwijs mogelijk, voldoende zorg in acht moet nemen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving'.

De volgende maatregelen worden in het kader van mitigatie en zorgplicht aangeraden:

- werkzaamheden vanaf één kant aan te vangen;
- werk aan de (oever van) watergangen na de winterrust van amfibieën en vissen uit te voeren (niet in november-februari, of niet bij een watertemperatuur onder 10°C);
- de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang plaats te laten vinden;
- het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk te beperken;

¹¹ <http://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/20150415%20Rugstreepad%20v1.0.pdf>

- indien het gebruik van licht na zonsondergang onvermijdelijk is: gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- tijdens de werkzaamheden alert te zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op het terrein en deze de ruimte en tijd geven om te vluchten;
 - indien nodig dieren voorzichtig van het terrein te verwijderen (liever verjagen dan vangen) en indien deze zijn gevangen op een geschikte plek los te laten;
- waar noodzakelijk de hulp van een deskundige in te roepen;
- indien het beschermde soorten betreft, altijd het advies van een deskundig in te winnen.

9 VERANTWOORDING

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Dit rapport is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan, dit rapport zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

BIJLAGE 1

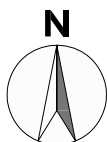
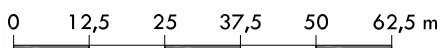
OVERZICHTSTEKENING

Renvooi

— : globale grens onderzoekslocatie

Overzichtstekening onderzoekslocatie

A4

Opdrachtgever: AM BV regio Zuidwest
 Locatie: Pascalkwartier fase 2 te Rotterdam

Onderdeel	Ecologische quickscan		
Project	150697	Schaal	1:1250
Bijlage	1	Gecontroleerd (PL)	AO
Datum tek.	20 oktober 2015	Getekend	MP

Koenders & Partners
 Environmental Knowledge Centre

Postbus 59 Lekkijk Oost 12
 3410 CB LOPK 3413 MS JAARSVELD
 T +31 (0)348 47 80 50 F +31 (0)348 47 80 51